

AKTIV OPPVEKST – NORDLANDSPROSJEKTET

Samarbeid skole - idrett

Evaluering

Kolbjørn Hansen
Høgskolen i Nesna

Rapport: www.hinesna.no

Bakgrunn

- Mangel på fysisk aktivitet er et økende helseproblem.
- Interessen for idrettslig aktivitet blant barn og unge avtar med alderen.
- Målgruppe ungdom 13-19 år.
- Nordland fylke.
- Samarbeidspartnere: Idrettskretsen, Kultur-, Utdannings- og Helseavdelingen, Friidrettskretsen og Skikretsen.
- Varighet tre år: 2001 - 2004.

Målsetting

- Bidra til "mer og bedre allsidig idrettslig aktivitet i skolehverdagen".
- Bidra til økt samarbeid mellom offentlig og frivillig sektor, dvs. samarbeid mellom kommunen, skolen og idretten.

Innsatsområder

- Anleggsutvikling – skape aktive møtesteder gjennom å utvikle nærmiljøanlegg.
- Tilføre kunnskap om sammenheng mellom fysisk aktivitet og helse.
- Utvikle varierte aktivitetstilbud i regi av skole og idrettslag.
- Tilrettelegge idrettslig aktivitet for ungdom som del av de kommunale aktivitetsplanene.

Evalueringsoppdrag

- Fører samarbeid med lokal idrett til at elever deltar oftere/mer i allsidig idrettslig aktivitet i skolehverdagen?
- Hvilke av innsatsområdene er viktigst for å oppnå ønsket effekt?
- Hvilke suksesskriterier må være tilstede på skolen og i idrettslaget for at prosjektet skal nå sitt mål?

Metode

- Registrering av resultater på innsatsområdene.
- Spørreskjemaundersøkelse 2003 og 2004.
 - Ni prosjektskoler – ca 150 respondenter.
 - Åtte referanseskoler – ca 130 respond.
- Intervju av lærere, elever og il.representanter i koordineringsgruppen ved den enkelte skole og leder for prosjektet.

Utvikling av anlegg

I hvilken grad er det etablert nye anlegg?

- Nybygg: To klatrevegger.
- Rehabiliterert: En friidrettsbane, en basketballbane, et basseng.
- Søkt om midler til tre ballbinger, en bane for 7'er-fotball, en sandvolleyballbane, en hinderløype.
- To o-kart under utvikling.

"Ved skolen vår har vi fått nye anlegg som gjør at det har blitt morsommere å ha kroppsøving." Middelerdi av svaralternativene Helt enig = 1, Litt enig = 2, Vet ikke = 3, Litt uenig = 4 og Helt uenig = 5. Prosjektskoler og referanseskoler.

Type deltaker	2003			2004			Sig.
	N	Middel-verdi	St.-avvik	N	Middel-verdi	St.-avvik	
Prosjekt-skoler	131	3,78	1,30	119	3,97	1,20	,114
Referanse-skoler	119	3,53	1,38	120	4,13	1,16	,004

I hvilken grad er det etablert nye anlegg?

- *Da vi ble med på Aktiv Oppvekst ble det sagt at vi helt sikkert skulle få midler til blant annet anlegg (koordinator).*
- *Men vi måtte om kommunen, og der er ei prioriteringsliste som vi i vår krets stod langt nede på.*
- *Når en setter i gang et prosjekt burde det være midler slik at det kunne realiseres.*
- *Det har vært et minus med prosjektet at en forespeiler elevene at ting skal skje og så blir det ikke noe.*

Fører etablering av anlegg til økt idrettslig aktivitet?

- *Da vi kom til 8. klasse skjedde det ingen ting i skolegården. Vi fikk i gang utearealet, oppmerking og sandvolleybane. Nå er det full fart ut for å spille volleyball (elev).*
- *Vi har fått skøyter og hockeykøller som vi kan låne. Fotballbanen islegges om vinteren, og da kan vi gå på skøyter i midttimen (elev).*
- *Det er flere anlegg og muligheter som gir aktivitet (koordinator).*

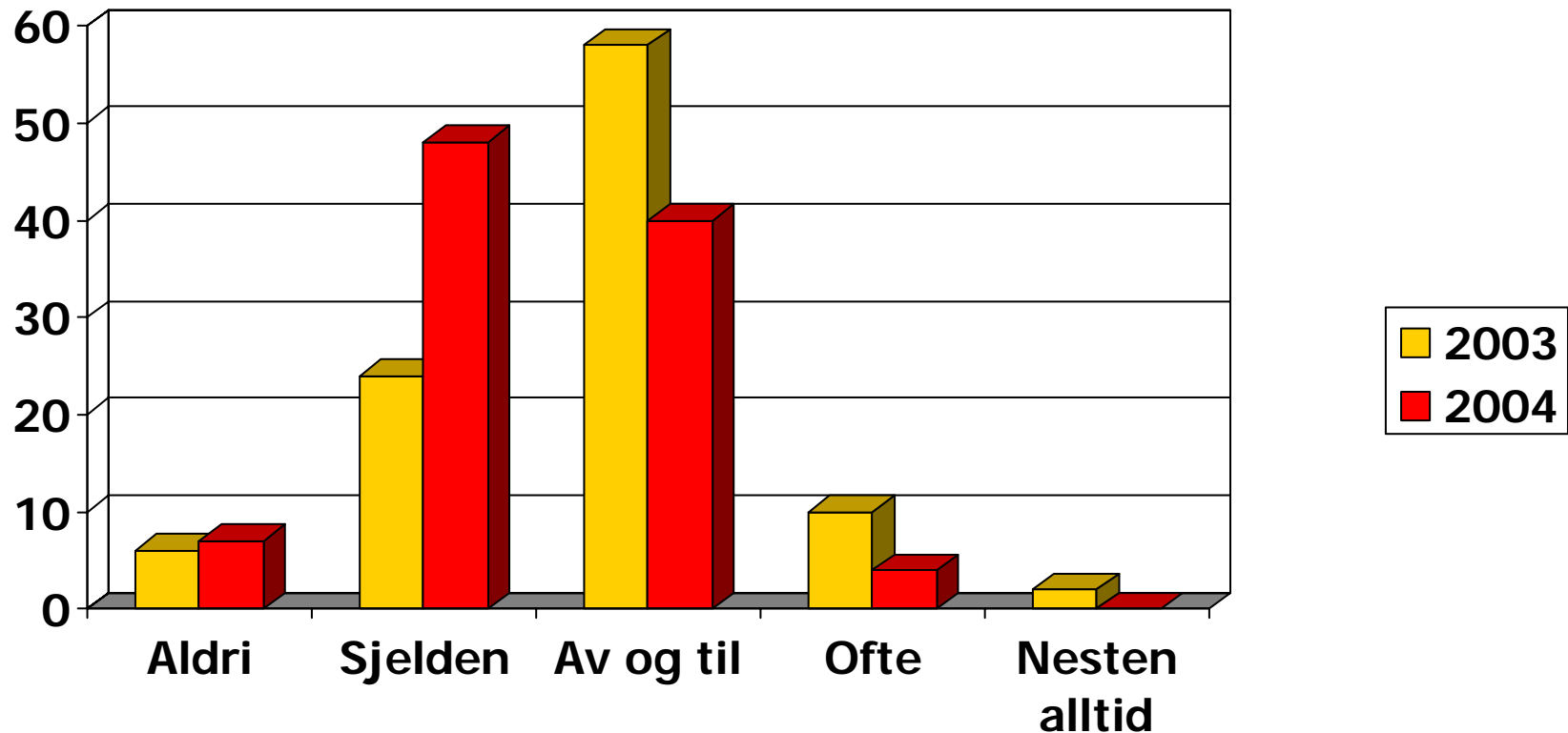
Økt kunnskap

Har lærernes kompetanse økt?

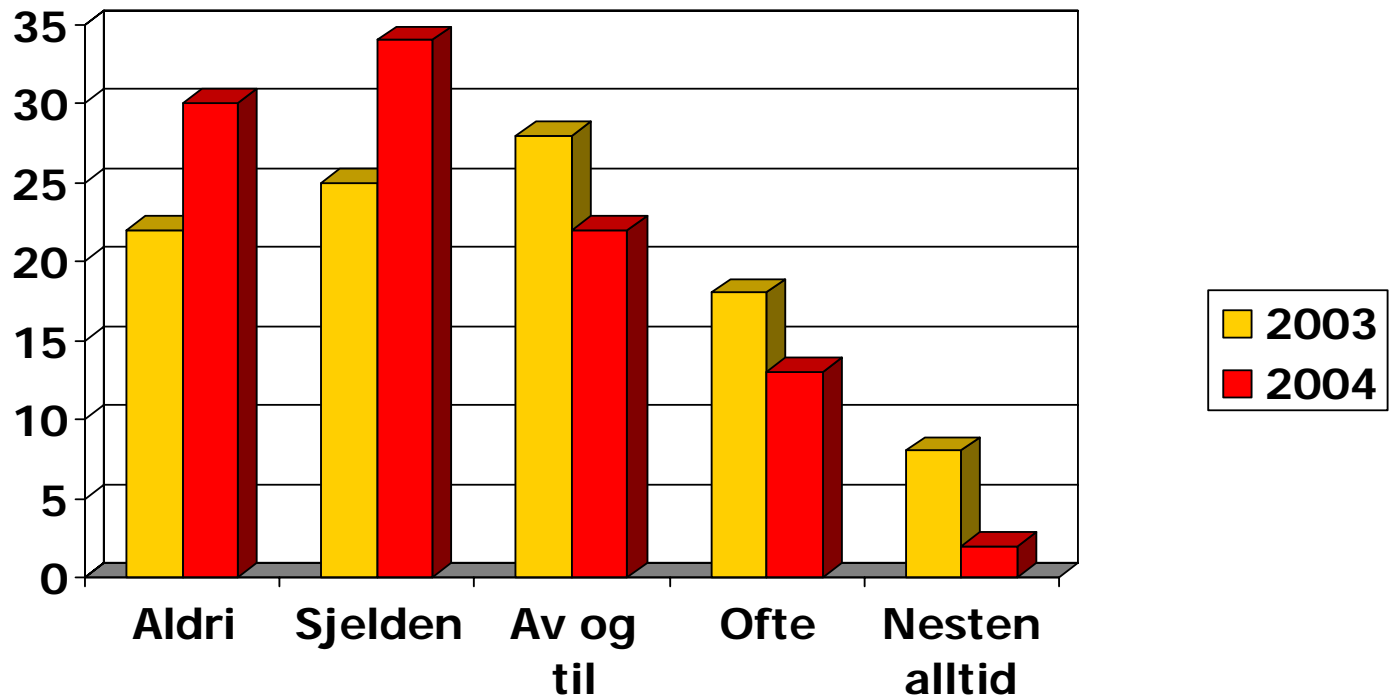
- 33 lærere, 27 elever og 19 trenere har gjennomført "basiskurs".
- Lærere var fornøyd med "basiskurs":
Jeg har brukt ideer fra kurset når det passer i mitt opplegg. Kursholderne var dyktige og opplegget var bra (koordinator).
- Det er gjennomført kurs i idrettene ski, friidrett, orientering, judo, dans, volleyball, fotball og basketball, samt kurs i ernæring, idékurs og Aktiv Ungdom.

Varierte aktivitetstilbud

Elevenes vurdering av påstanden "vi får prøve nye idretter og aktiviteter". Prosjektskoler.

Elevenes vurdering av påstanden "vi lærer om hvor viktig idrett er for helsen vår". Prosjektskoler.

I hvilken grad deltar elevene i flere idr.tilbud?

- Flere prosjektskoler har etablert ekstra tid til fysisk aktivitet, for eksempel
 - midttimer; kroppsøving og fysisk aktivitet hver dag
 - en ekstra time i uka
- *Elevene har valgt aktiviteter gjennom spørreskjema. Det å få en ekstra time hvor vi kan holde på med dans, judo, bordtennis, ballspill og få lære noe nytt, det er veldig bra (elev).*

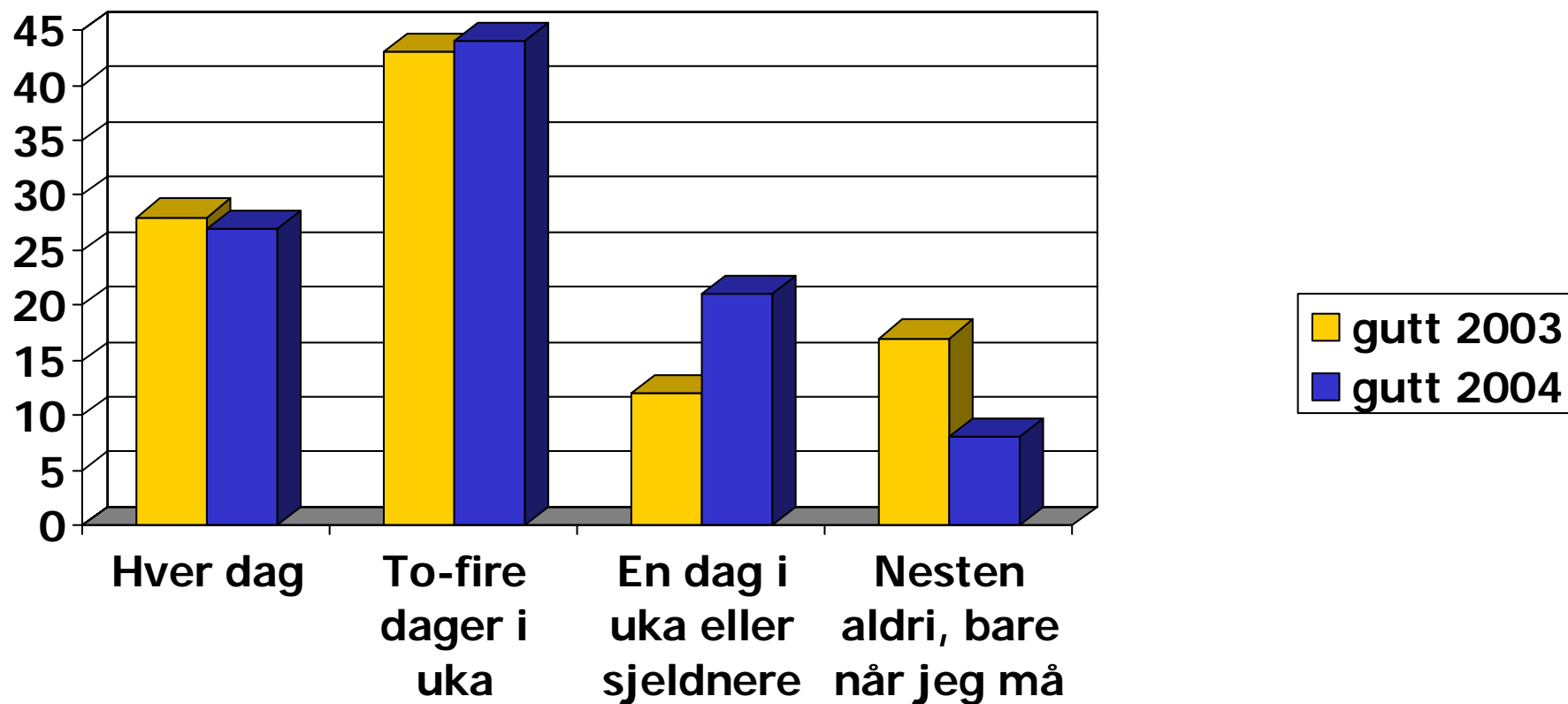
Samarbeid offentlig og frivillig sektor

- *I starten av prosjektet var det foruten meg, en fra idrettslaget, en fra kommunen, en fysioterapeut og tre elever. Nå er det bare meg og nye elever (koord).*
- *Det var heller slik at vi tok kontakt med de gruppene i idrettslaget som vi ville samarbeide med. Det har fungert godt (koordinator).*
- *Instruktører var på jobb og måtte frikjøpes, og til det trengte vi penger (koordinator).*
- *Det er ikke rart det er vanskelig å få trenere inn i skoletiden. Vi har jo ikke nok trenere på ettermiddagen (il-representant).*
- Det er ikke utviklet planer på skole- eller kommunenivå.

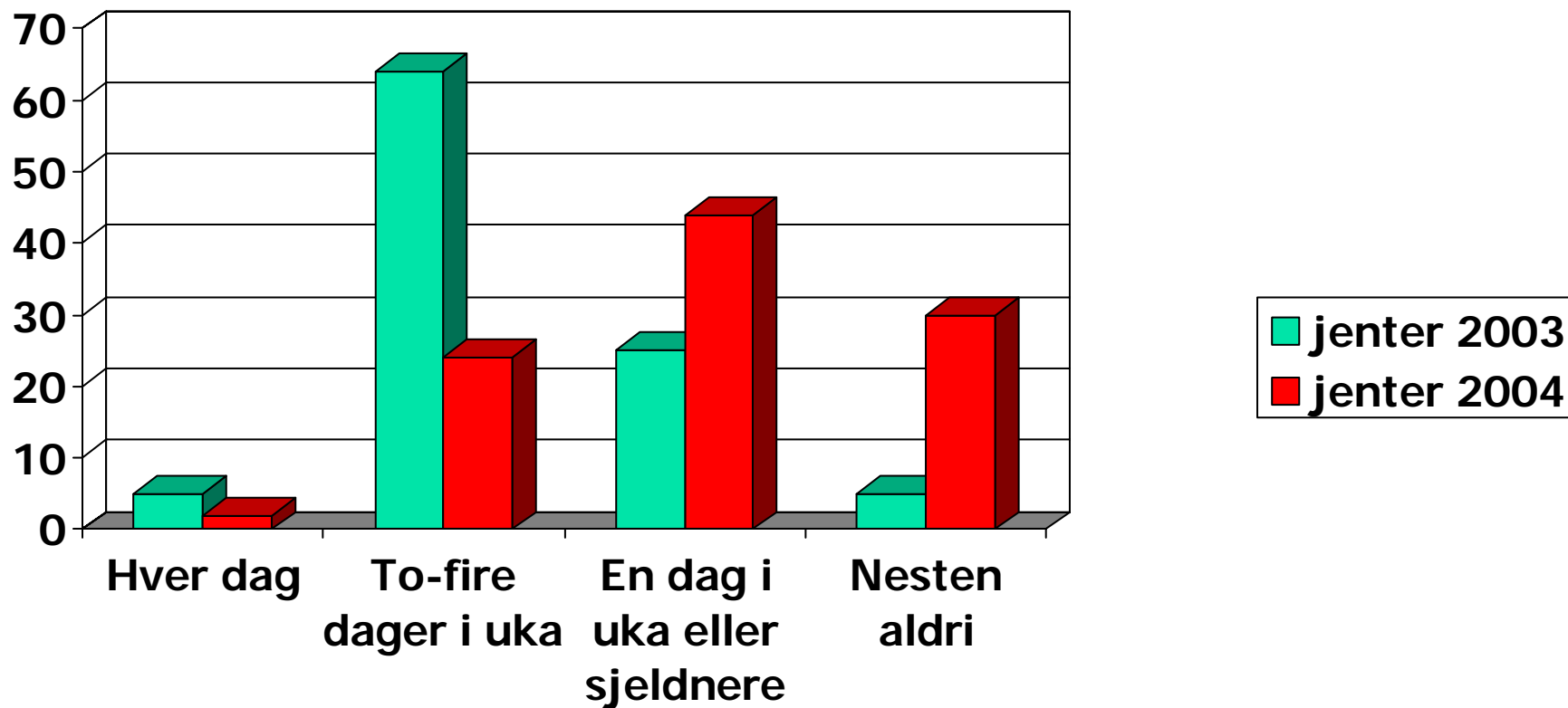
I hvilken grad deltar elevene i tiltak der skole og frivillig idrett samarbeider?

- *Dersom vi skulle fått til samarbeid med idrettslaget og trenere måtte vi ha skole om kvelden. De er jo på jobb i skoletiden (koordinator).*
- *Vi kjøper også fri instruktører fra jobben deres, til spesielle aktiviteter. Det koster forholdsvis lite og tas av skolebudsjettet (koordinator).*
- *Vi hadde proff instruktør i discodans som var her på skolen og lærte oss. Det var det bra oppslutning om (elev).*
- *Det er bra at vi kan låne idrettslagets utstyr i skoletiden. Vi har jo veldig lite penger til å kjøpe nytt (koordinator).*

Fører prosjektets innsatsområder til fysisk aktivitet hver dag?

Fører prosjektets innsatsområder til fysisk aktivitet hver dag?

Eksempel på utvikling ved skole

Aktivitet	2003 (8. klasse)		2004 (9. klasse)	
	Jente (9)	Gutt (4)	Jente (2)	Gutt (3)
Basketball	5	2		1
Fotball	3	4		3
Gå			1	
Hoppe tau	5			
Kanonball	1	1		
Løpe	1			
Slåball	1	1	1	1
Volleyball	1	1		

Konklusjon

- Elvene deltar i liten grad oftere/mer i allsidig idrettslig aktivitet i skolehverdagen som følge av samarbeid med lokal idrett. Dette skyldes i hovedsak at samarbeidet har vært begrenset. Resultatene indikerer at samarbeid vil kunne påvirke idrettsdeltakelsen i positiv retning.
- Å utvikle anlegg i skolens nærområde og utvikle varierte aktivitetstilbud i samarbeid mellom idrettslag og skole er de viktigste innsatsområdene for å få mer og bedre idrettslig aktivitet.

Suksesskriterier i skolen

- Forankring i organisasjonen slik at alle i skolesamfunnet slutter opp om tiltaket.
- Nødvendige ressurser er definert på forhånd og planlegges innenfor skolens drift.
- Rektor er aktiv pådriver.
- Prosjektet og tiltakene gis plass i skolens planer.
- Vilje til å omorganisere skolehverdagen for å gi plass til mer og bedre fysisk aktivitet.
- Elevmedbestemmelse for å utvikle eierforhold og ansvar og dermed aktive deltakere.
- Fysisk aktivitet går inn i en helhetlig tenkning om eleven, skolen og lokalsamfunnet.

Suksesskriterier i idrettslaget

- Samarbeid med skolen om etablering av nærmiljøanlegg som kan brukes i skoletiden.
- Vilje til å låne ut idrettslagets anlegg og utstyr og skolere lærere i bruk av dette.
- Tilføre skolen kompetanse i lokale idretter.
- Trenere må ha lønn/kompensasjon for å kunne delta i skolehverdagen.